

Regeringens strategi för att strypa den kriminella ekonomin

Statsminister Ulf Kristersson

Finansminister Elisabeth Svantesson

Justitieminister Gunnar Strömmer

31 januari 2024

Regeringens plan för att trycka tillbaka den organiserade brottsligheten till fast

Stramare migrationspolitik

Slå hårt mot
gängens grova
våld

Strypa den
kriminella
ekonomin

Bryta
rekryteringen av
barn och unga
till gängen

Arbetet att komma åt kriminellas resurser är prioriterat

- Uppskattningar visar att den **kriminella ekonomin** omsätter **100-150 miljarder kronor per år**.
  - Nästan fyra gånger så mycket som Polismyndighetens anslag.
- Sveriges **första strategi mot organiserad brottslighet**:
  - En central del: Den kriminella ekonomin ska strypas.
  - Nytt regeringsuppdrag: Myndigheterna ska ta fler brottsvinster.
  - Nytt förslag: Myndigheter ska dela mer information.

Den kriminella ekonomin omfattar miljardbelopp

- Uppskattningar visar att den kriminella ekonomin omsätter mellan 100-150 miljarder kronor varje år.
- Det motsvarar mer än hela statens årliga kostnad för rättsväsendet.

Välfärdsfusk på
15-20 miljarder kronor

Miljardbelopp i
momsbedrägerier varje år

Anmälda bedrägeribrott ökade
med 22 procent 2023

Dubblerad mängd narkotika
beslagtagen 2023

Genomförda åtgärder mot kriminella ekonomin

Lagstiftningsprocesser

- Översyn Ekobrottsmyndigheten – bättre förutsättningar att bekämpa ekobrott
- Hemliga tvångsmedel
- Ny förverkandelagstiftning
- Lämplighetskrav valutaväxling
- Höjda sanktionsavgifter mot penningtvätt
- Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten
- Tullbefogenhetsutredning
- Översyn lönegarantin
- Utredning - befogenheter för Skatteverket inom brottsbekämpning och folkbokföring

Uppdrag & arbetsgrupper

- Skatteverket – bättre folkbokföring
- Arbetsgrupp för att motverka att finansiella systemet används för bedrägerier och penningtvätt
- Arbetsgrupp – åtgärder mot välfärdsfusk
- Flera myndigheter uppdrag om att förebygga brott mot välfärdssystemen

Uppdrag redan beslutade

- Skatteverket – lägesbild över befolkningen
- Flera myndigheter ska motverka felaktiga utbetalningar
- Utbetalningsmyndigheten startade 2024
- Uppdrag IVO stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet
- Uppdrag Bolagsverket brottsförebyggande, särskilt med fokus på välfärdsbrottslighet och penningtvätt

Ökade resurser 2024

- Över kvarts miljard till Tullverket, Kronofogden, Skatteverket för att bekämpa kriminella ekonomin
- Rättsväsendet ökar från 69 till 90 miljarder mellan 2023-2026

2023

2024

Nya åtgärder för att strypa den kriminella ekonomin

Sveriges första strategi mot organiserad brottslighet

- En av fem prioriteringar: Strypa den kriminella ekonomin.

Fem delmål:

1. Förhindra utnyttjandet av offentliga medel.
2. Förhindra att företag och föreningar används som brottsverktyg.
3. Bekämpa narkotikarelaterad brottslighet.
4. Effektivare administrativa åtgärder.
5. Öka återtagandet av brottsvinster.

Förhindra
utnyttjande av
offentliga medel

Stoppa företag
som brotts-
verktyg

Narkotika-
relaterad
brottslighet

Effektivare
administrativa
åtgärder

Öka
återtagandet
av brotts-
vinster

- Felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen uppgick till 15-20 miljarder kronor 2021.

Viktiga åtgärder

- Utbetalningsmyndigheten viktig för att stoppa **välfärdsfusk** – översyn om fler utbetalningar kan anslutas.
- **Stöd** till upphandlande kommuner och regioner för att **identifiera kriminella aktörer**.
- Förbättrad **kontroll** av lönegarantin.

Förhindra utnyttjandet av offentliga medel

Stoppa företag som brottsverktyg

Narkotika-relaterad brottslighet

Effektivare administrativa åtgärder

Öka återtagandet av brottsvinster

- Den organiserade brottsligheten utnyttjar systematiskt av företag för att begå brott – en tredjedel har haft företagsengagemang.

Viktiga åtgärder

- Tydligare **befogenheter** till myndigheter att agera **grindvakter**, exempelvis **återkalla tillstånd** och **yrkeslegitimationer**.
- Se över om en central **datas** som omfattar tillgängliga statsbidrag till civilsamhället och de organisationer som fått del av sådant stöd ska införas.
- Motverka fel i Bolagsverkets register.

Förhindra utnyttjandet av offentliga medel

Stoppa företag som brottsverktyg

Narkotika-relaterad brottslighet

Effektivare administrativa åtgärder

Öka återtagandet av brottsvinster

- Handeln med narkotika driver det dödliga våldet.

Viktiga åtgärder

- Mer **pengar** till **Tullverket**, tulltjänstemän får **bära vapen** oftare, postföretag kan nu informera polis om de misstänker försändelser med narkotika.
- Hemliga **tvångsmedel** mot **narkotika** och grova **ekobrott**.
- Stöd till EU:s färdplan för att **bekämpa** narkotikahandel och organiserad brottslighet, inklusive europeiska hamnalliansen.

Förhindra utnyttjandet av offentliga medel

Stoppa företag som brottsverktyg

Narkotika-relaterad brottslighet

Effektivare administrativa åtgärder

Öka återtagandet av brottsvinster

- Offentlig förvaltning ska använda administrativa regler för att motverka att kriminella utnyttjar den – viktigt komplement till brottsbekämpningen.

Viktiga åtgärder

- Bättre **information** mellan myndigheter – vad en myndighet upptäcker i sitt administrativa arbete kan ha betydelse för en annan myndighet eller kommunal förvaltning.
- Kontroll, tillståndsgivning och tillsyn, t.ex. bättre kontroll vid fastighetsköp för att minska penningtvätt i fastighetssektorn.

Förhindra utnyttjandet av offentliga medel

Stoppa företag som brottsverktyg

Narkotika-relaterad brottslighet

Effektivare administrativa åtgärder

Öka återtagandet av brottsvinster

- **Mindre än två procent** av den organiserade brottslighetens vinster återtas.

Viktiga åtgärder

- De kriminellas brottsvinster, som pengar, klockor, bilar ska tas tillbaka – nytt regeringsuppdrag imorgon.
- En ny förverkandelagstiftning i juni 2024 – bättre möjligheter att **ta** gängens **pengar** och **statussymboler**.
- Nytt brott som **kriminaliserar** utförelse av stöldgods ur landet.

Nytt regeringsuppdrag: Mer brottsvinster ska tas från de kriminella

- **De kriminellas brottsvinster**, som pengar, fastigheter, klockor och bilar **ska tas tillbaka**.
- Regeringsuppdrag till bl.a Ekobrottsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket. och Tullverket att ta mer brottsvinster.
- I uppdraget ingår att förbereda för den nya förverkandelagstiftningen. Uppdraget ska redovisas. senast den 31 mars 2025.

Nytt förslag: Myndigheter ska dela mer information för att stoppa fusk

- Stor del av felaktiga utbetalningar beror på att myndigheter inte har rätt uppgifter.
- Lagrådsremiss: Myndigheter får bättre förutsättningar att dela mer information i syfte att **förebygga felaktiga utbetalningar.**
- Berör flera myndigheter, a-kassor och kommuner. Ikraftträdande 1 juni 2024.

Regeringens strategi för att strypa den kriminella ekonomin

Statsminister Ulf Kristersson

Finansminister Elisabeth Svantesson

Justitieminister Gunnar Strömmer

31 januari 2024

